

SISEKAITSEAKADEEMIA
Päästekolledž

PÄÄSTETEENISTUSE ERIALA ÕPPEKAVA

Haridustase	Rakenduskõrgharidus
Õppekava nimetus inglise keeles	Rescue service
Õppekava kood EHISes	115257
Õppekavagrupp	Sisekaitse
Õppe läbiviimise õigus	Vastavalt Vabariigi Valitsuse 18.12.2008 määrusega nr 178 kinnitatud "Kõrgharidusstandardile"
Õppe maht	180 EAP
Nominaalne õppeaeg	3 aastat
Õppevormid	Päevaõpe, kaugõpe
Õppekeel	Eesti keel
Õppeväljundite saavutamiseks vajalikud muud keeled	Inglise keel
Õppekava juht	Päästekolledži direktor
Õppekava kohaldatakse alates 2016/2017. õppeaastast vastuvõetud üliõpilaste suhtes	

1. ÕPPE EESMÄRGID JA OODATAVAD ÕPIVÄLJUNDID

1.1. Päästeteenistuse eriala õppekava eesmärgiks on toetada üliõpilaste teadmiste, oskuste ja väärtuste kujunemist, mis:

- võimaldavad töötada kompetentse ja teotahtelise päästeteenistujana;
- on vajalikud magistriõppes õpingute jätkamiseks.

1.2. Päästeteenistuse eriala õppekava lõpetanu:

- mõistab ühiskonna, Euroopa Liidu, riigi ja organisatsiooni toimimise aluseid;
- teab Euroopa Liidu ja Eesti õigusnorme ja oskab neid rakendada;
- saab aru inimekäitumist mõjutavatest teguritest, juhtimise ja organisatsioonikäitumise põhimõtetest;
- oskab eesti keelt vähemalt tasemel C1 (kõrgtase), inglise keelt vähemalt tasemel B2 (edasijõudnud tase);
- omab teadmisi turvalise elukeskkonna kujundamisest ja hoidmisest, ohtude ennetamisest ning operatiivsest ja professionaalsest abistamisest päästesündmuse korral;
- oskab teha ennetuse, tuleohutusjärelvalve, kriisireguleerimise ja päästetöö alaseid töid;
- omab ülevaadet demineerimise ja hädaabiteadete menetlemise töödest;
- omab analüüsivõimet, oskab erialaprobleeme lahendada kaasaegsete infotehnoloogiavahendite baasil;
- omab planeerimise, organiseerimise ja juhtimisalaseid oskusi;
- töötab iseseisvalt ja teeb vajadusel koostööd teiste riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning mittetulundusühingutega;
- juhindub oma tegevuses päästeasutuste põhiväärtustest ja päästeteenistuja eetikakoodeksist.

1.3 Päästeenistuse eriala õppekava lõpetanu teadmised ja oskused vastavad päästeinspektori (tase 6) ning päästejuhi (tase 6) kutsetasemele.

2. ÕPPE ALUSTAMISE TINGIMUSED

Päästeteenistuse erialale kandideeriv isik peab vastama järgmistele nõuetele:

- Avaliku teenistuse seaduses riigi- või kohaliku omavalitsuse ametnikele sätestatud nõuetele, sealhulgas olema Eesti Vabariigi kodanik ning sobima vaimsete ja isiksuse omaduste poolest avalikku teenistusse ning vastama tervise ja füüsilise ettevalmistuse nõuetele lähtuvalt õigusaktidest;
- Rakenduskõrgkooli seaduses üliõpilasele sätestatud nõuetele, sealhulgas omama keskkharidust või sellele vastavat kvalifikatsiooni.

3. AINETE VALIKUVÕIMALUSED JA -TINGIMUSED

Üliõpilane peab valima 6 EAP (vajadusel rohkem) mahus vaba- ja valikaineid. Nende valimisel lähtub üliõpilane oma teadmiste ja keelteoskuse tasemest ning isiklikust huvist. Kui keeleoskuse tase vajab tõstmist, siis on õppur kohustatud valima keeleaineid.

4. ÕPPE LÕPETAMISE TINGIMUSED JA LÕPETAMISEL VÄLJASTATAVAD DOKUMENDID

4.1 Lõpetamise tingimused:

Õpe lõpeb lõputöö kaitsmisega. Lõputöö on praktilise suunitlusega empiiriline või teoreetiline uurimus, mille koostamine aitab kaasa üliõpilase erialaste teadmiste süvendamisele ning näitab üliõpilase oskust kasutada omandatud teadmisi ja praktilisi kogemusi, võimet analüüsida ja üldistada kasutatud materjale, formuleerida oma mõtteid ning esitada need nõuetekohases vormis. Lõputöö kaitsmisele lubatakse üliõpilane, kes on esitanud lõputöö vastavalt kinnitatud korrale ja läbitud õppeained.

4.2 Lõpetamisel väljastatakse rakenduskõrghariduse diplom ja akadeemiline õiend eesti ning inglise keeles.

5. ÕPPEKAVA ÜLESEHITUS

Mooduli/aine nimetus	EAP	E/A
ÜLDAINETE PLOKK		
1. Sotsiaalteaduste moodul	14,0	
1.1 Sissejuhatus riiki ja avalikku haldusesse	3,0	E
1.2 Psühholoogia	3,0	E
1.3 Organisatsioonikäitumine ja juhtimine	3,0	E
1.4 Asjaajamise alused ja dokumendikeel	3,0	E
1.5 Sissejuhatus teadustöösse	2,0	E
2. Õiguse moodul	16,0	
2.1 Sissejuhatus õigusesse	8,0	E
2.2 Avalik õigus	8,0	E
ERIALASTE ÜLDAINETE PLOKK		
3. Kõrgema matemaatika moodul	10,0	
3.1 Matemaatiline analüüs	4,0	E
3.2 Lineaaralgebra ja arvutusmeetodid	2,0	E
3.3 Statistika ja tõenäosusteooria	4,0	E
4. Inseneriainete moodul	13,0	
4.1 Insenerigraafika	2,0	A
4.2 Rakendusmehaanika	6,0	E
4.3 Hoonete tehnosüsteemid	2,0	E
4.4 Elektrotehnika ja elektriohutus	3,0	E
5. Rakenduskeemia moodul	11,0	
5.1 Rakenduskeemia	6,0	A
5.2 Soojusfüüsika	2,0	E
5.3 Põlemiskeemia ja tulekahjudünaamika	3,0	E
6. Keeleõppe moodul	3,0	
6.1 Erialane inglise keel	3,0	A
ERIALASTE AINETE PLOKK		
7. Päästetööde moodul	34,0	
7.1 Päästetööd	8,0	A
7.2 Erakorraline meditsiin	2,0	E
7.3 Päästetööde taktika ja juhtimine	7,0	E
7.4 Demineerimine	2,0	A
7.5 Suurõnnetuste juhtimine	4,0	E
7.6 Päästetöövaldkonna valmisoleku planeerimine	5,0	E
7.7 Päästetööd baasvõimekuse baasil	6,0	A
8. Kriisireguleerimise moodul	11,0	
8.1 Riskihaldus	4,0	E
8.2 Kriisireguleerimine	5,0	E
8.3 Infohaldus ja kriisikommunikatsioon	2,0	A
9. Tuleohutuse moodul	25,0	
9.1 Tuleohutuspaigaldised	3,0	E
9.2 Tuleohutusjärelvalve korraldus	2,0	A
9.3 Tuleohutusosalaste õigusrikkumiste ja haldusjärelvalve menetlus	3,0	E
9.4 Ehituslikud tuleohutusnõuded	4,0	E
9.5 Korralduslikud tuleohutusnõuded	3,0	E
9.6 Päästeala ennetustöö	3,0	E
9.7 Ehituskonstruksioonide tulepüsivus	4,0	E
9.8 Tulekahju tekkepõhjuste väljaselgitamine	3,0	E

10. Praktika moodul	27,0	
10.1 Tutvumispraktika	3,0	A
10.2 Tuleohutuskontrollibüroo praktika	3,0	A
10.3 Menetlusbüroo praktika	3,0	A
10.4 Inseneritehnilise büroo praktika	3,0	A
10.5 Kriisireguleerimise praktika	3,0	A
10.6 Ennetustöö praktika	2,0	A
10.7 Päästeteenistuse praktika	3,0	A
10.8 Operatiivteenistuse praktika	7,0	A
11. Valikainete moodul	6,0	
11.1 Naftareostustõrje (inglise keeles)	3,0	A
11.2 Rahvusvaheline koostöö	3,0	A
11.3 Geoinformatsioon elanikkonnakaitstes (inglise keeles)	3,0	A
11.4 Rahvusvahelised tsiviilmissioonid	3,0	A
11.5 Vene keel algtase	3,0	A
11.6 Vene keel madalam kesktase	3,0	A
11.7 Sissejuhatus erialasesse vene keelde	2,0	A
11.8 Inglise keel madalam kesktase	2,0	A
11.9 Inglise keel kesktase	2,0	A
11.10 Vabaaine	3,0	A
12. Teadustöö moodul	10,0	
12.1 Teadustöö metodoloogia	2,0	E
12.2 Lõputöö	8,0	E
KOKKU:	180	

6. MOODULITE JA ÕPPEAINETE LOETELU, MAHT JA LÜHIKIRJELDUSED

Mooduli/aine nimetus	EAP	E/A
ÜLDAINETE PLOKK		
1. SOTSIAALTEADUSTE MOODUL	14,0	
1.1 Sissejuhatus riiki ja avalikku haldusesse	3,0	E
1.2 Psühholoogia	3,0	E
1.3 Organisatsioonikäitumine ja juhtimine	3,0	E
1.4 Asjaajamise alused ja dokumendikeel	3,0	E
1.5 Sissejuhatus teadustöösse	2,0	E
<p>Mooduli eesmärk on kujundada üliõpilastes arusaam inimesest, organisatsioonist, riigist ja ühiskonnast.</p> <p>Mooduli läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab riigi põhikorda, poliitilist süsteemi, avaliku halduse toimimist ning Eesti avaliku sektori organisatsioonilist ülesehitust; • tõlgendab inimkäitumist mõjutavaid bioloogilisi, sotsiaalseid ja psühholoogilisi tegureid; • mõistab organisatsiooni, organisatsioonikäitumise ja juhtimise aluspõhimõtteid; • tunneb asjaajamiskorra aluseid ja koostab keeleliselt ja vormiliselt korrektseid dokumente; • koostab vastavalt SKA kirjalike tööde juhendile lihtsamaid üliõpilastöid. <p>Mooduli hindamine toimub õppeainepõhiselt.</p>		
1.1 Sissejuhatus riiki ja avalikku haldusesse	3,0	E
<p>Aine eesmärk: kujundada teadmised riikluse olemusest ja selle kujunemise põhietappidest, avaliku halduse organisatsioonilisest ülesehitusest ja toimimispõhimõtetest ning Eesti poliitilisest süsteemist ja välispoliitilistest prioriteetidest.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • selgitab riigi, erinevate poliitiliste režiimide ja ideoloogiate olemust ja toimimispõhimõtteid sh Eesti riikluse ja konstitutsiooniliste aluste kujunemist; • selgitab poliitika ja poliitilise süsteemi olemust sh Eesti poliitilise süsteemi toimimist ning välispoliitilist keskkonda ja arengusuundi; • selgitab avaliku halduse toimimispõhimõtteid sh Eesti avaliku halduse kujunemise põhitegureid ja organisatsioonilist ülesehitust. 		
1.2 Psühholoogia	3,0	E
<p>Aine eesmärk: kujundada teadmised inimese psühholoogilisest olemusest ja õpetada orienteeruma erinevates inimese käitumist mõjutavates bioloogilistes, sotsiaalsetes ja psühholoogilistes tegurites rakendades neid enda ja teiste käitumise tõlgendamisel.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orienteerub algtasemel psühholoogiaalases terminoloogias ning suudab selgitada põhimõisteid; • teab inimese, tema isiksuse ja vaimse võimekuse olemust ja arengut kirjeldavaid teooriaid ning oskab neid seostada igapäevaeluga; • mõistab enda ja teiste käitumist, sh suhtlemist mõjutavaid tegureid, osates neid algtasemel tõlgendada ja analüüsida; • kasutab oma teadmisi psühholoogia põhilistest rakendusvaldkondadest õppejõu juhendamisel etteantud situatsioonide lahendamisel. 		
1.3 Organisatsioonikäitumine ja juhtimine	3,0	E
<p>Aine eesmärk: Kujundada teadmised organisatsioonilise käitumise alustest ning õpetada orienteeruma peamistes juhtimispõhimõtetes ja -vahendites rakendades neid lihtsamate situatsioonide lahendamisel.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • selgitab peamiseid üksikisiku organisatsioonilist käitumist mõjutavaid aspekte (motivatsioon, väärtused, tööstress, konfliktid jm) ja tegevusi (stressi ja konflikti juhtimine, õppimine ja arendamine, hüvitamine jm); • mõistab grupitöö eripärasid ja grupi käitumist mõjutavaid tegureid osates neid algtasemel tõlgendada ja analüüsida; • orienteerub juhtimise põhimõistetes ja ajaloolises arengus; • selgitab erinevate juhtimisfunktsioonide (planeerimine, organiseerimine, eestvedamine, kontrollimine) ja juhtimisvahendite rakendamise aluspõhimõtteid ning juhtimisfunktsioonide omavahelisi seoseid; • mõistab erinevate organisatsioonikultuuride toimimise aluseid ja mõju inimeste käitumisele ning põhiväärtuste kujunemisele. 		
1.4 Asjaajamise alused ja dokumendikeel	3,0	E
<p>Aine eesmärk: kujundada teadmised organisatsiooni asjaajamist puudutavast dokumentatsioonist ning arendada oskust koostada keeleliselt ja vormiliselt korrektseid dokumente.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostab iseseisvalt ametikirjade eriliike ja haldusdokumente, vältides keelelisi ja vormistuslikke vigu; • selgitab e-posti funktsioone organisatsiooni dokumentatsioonis ning koostab ja vormistab nõuetekohaseid e-kirju; • selgitab asjaajamise õiguslikku korraldust ja viitab õigusliku korralduse põhimõtete vastu eksimisele; • rakendab dokumendihaldussüsteemi võimalusi. 		
1.5 Sissejuhatus teadustöösse	2,0	E
<p>Aine eesmärk: kujundada teadmised erinevate üliõpilastööde olemusest, eesmärkidest ja koostamise nõuetest ning eetilistest põhimõtetest.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab erinevate üliõpilastööde olemust, eesmärke ja tüüpe taunides loomevargust ja väärtustades eetiliste põhimõtete järgimist; • kasutab üliõpilastööde koostamisel erinevaid infoallikaid osates eristada teaduslikke ja üliõpilastöödeks sobilikke allikaid mitteteaduslikest allikatest; • teab suulise esitluse ja üliõpilastöödele antava tagasisidestamise põhimõtteid. 		
2. ÕIGUSE MOODUL	16,0	
2.1 Sissejuhatus õigusesse	8,0	E
2.2 Avalik õigus	8,0	E
<p>Mooduli eesmärk on luua eeldused õpingute jätkamiseks eriala õigusainetes.</p> <p>Mooduli läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunneb Eesti õigussüsteemi ja selle seoseid rahvusvahelise õigusega; • mõistab Eesti riigi valitsemis- ja halduskorraldust ja ametniku rolli selles; • analüüsib lihtsamat erialast riigi- ja haldusõiguslikku juhtumit; • oskab läbi viia lihtsamat haldusmenetlust ja koostada haldusakti. <p>Mooduli hindamine toimub õppeainepõhiselt.</p>		
2.1 Sissejuhatus õigusesse	8,0	E
<p>Aine eesmärk: kujundada teadmised kehtivast õiguskorrast ja õigusnormi rakendamisest konkreetse juhtumi lahendamisel, mis võimaldaksid omandada järgnevaid üld- ja erialaseid õigusaineid.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • selgitab näidete varal õiguse põhiprintsiipe ja põhimõisteid; • selgitab õiguse realiseerimise viise ja tunneb need ära õiguslikus juhtumis; • selgitab näidete varal Eesti õiguskorra ülesehitust ning selle seoseid rahvusvahelise õigusega; 		

<ul style="list-style-type: none"> eristab õigusvaldkondi ja kasutab lihtsama õigusliku juhtumi analüüsimisel erinevate õigusvaldkondade põhimõisteid; selgitab Eesti õiguskaitseüsteemi põhialuseid, õiguskaitseorganite ülesandeid ja korraldust ning kohtusse pöördumise aluseid ja kasutab neid teadmisi lihtsama õigusliku juhtumi analüüsimisel; lahendab lihtsamaid õiguslikke juhtumeid vastates küsimusele, kas ametnikul oli õiguslik alus või pädevus tegutsemiseks; koostab analüüsisvas stiilis lihtsamaid kirjalikke õiguslikke lahendeid, kasutades sealjuures õiguse põhimõisteid. 		
2.2 Avalik õigus	8,0	E
<p>Aine eesmärk: kujundada baasteadmised riigi- ja haldusõiguse aluspõhimõtetest ja nende rakendamisest, mis võimaldaksid jätkata õpinguid eriala õigusainetes ja täienduskoolituste raames.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> selgitab näidete varal riigiõiguse aluspõhimõtteid, riigi valitsemiskorraldust ja põhiseaduslike organite pädevust; selgitab lihtsama õigusliku juhtumi lahendamisel oma erialaga seotud põhiõiguste kaitseala ja tüüpilisi piiranguid ning nimetatud piirangute põhiseaduspärasust; selgitab näidete varal avaliku halduse kandjate liike ja tekkimise aluseid, haldusorganite pädevust, järelevalve ja koostöö korraldust; selgitab avaliku teenistuse üldist ja oma erialale vastavat korraldust ning avaliku teenistuja teenistuskohustusi ja teenistusala seid piiranguid ning tunneb need ära lihtsamas õiguslikus juhtumis; viib läbi lihtsama haldusmenetluse; koostab lihtsama õiguspärase haldusakti ning põhjendab kirjalikult suuliselt antud haldusakti või toimingut; selgitab näidete varal üldiseid haldussunni vahendeid ja nende rakendamise menetluskorda; viib läbi lihtsama vaidemenetluse. 		
ERIALASTE ÜLDAINETE PLOKK		
3. KÕRGEMA MATEMAATIKA MOODUL	10,0	
3.1 Matemaatiline analüüs	4,0	E
3.2 Lineaaralgebra ja arvutusmeetodid	2,0	E
3.3 Statistika ja tõenäosusteooria	4,0	E
<p>Mooduli eesmärk on kujundada üliõpilastes oskused erialaprobleemide matemaatiliseks modelleerimiseks, analüüsiks ja lahendamiseks kaasaegsete infotehnoloogiavahendite baasil ning tagada vajalikud teadmised inseneriainete, sotsiaalteaduste ja erialaste ainete õppimiseks.</p> <p>Mooduli läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> tunneb ühe- ja mitme muutuja funktsioonide diferentsiaal- ja integraalarvutuse aluseid; oskab orienteeruda matemaatilise analüüsi meetodite erialastes rakendustes; tunneb lineaaralgebra põhimõisteid ja olulisemaid rakendusi, valdab põhilisi arvutusmeetodeid ning oskab lahendada tähtsamaid arvutusmatemaatika ülesandeid; valdab olulisemaid rakendusstatistika meetodeid, oskab neid kasutada tulevase kutsetöoga seotud andmetöötlusprobleemide analüüsimisel, korrektsete statistiliste hinnangute andmisel ja prognooside tegemisel. <p>Mooduli hindamine toimub õppeainepõhiselt.</p>		
3.1 Matemaatiline analüüs	4,0	E
<p>Aine eesmärk: õpetada matemaatilise analüüsi põhimõisteid ja meetodeid eesmärgiga õpitud sisulise arusaamisega kasutada inseneri- ja erialaainete õppimisel ning kutsetöoga seotud probleemide matemaatilisel analüüsimisel.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • tunneb põhilisi elementaarfunktsioone ja oskab joonestada nende graafikuid; • teab funktsiooni piirväärtuse ja pidevuse mõisteid ning oskab arvutada lihtsamaid piirväärtusi; • teab tuletise ja osatuletise mõisteid, oskab neid leida ja on võimeline kasutama diferentsiaalarvutuse meetodeid nii ühe kui mitme muutuja funktsioonide uurimiseks; • tunneb määratamata ja määratud integraali ning kahekordse integraali mõisteid, valdab põhilisi integreerimisvõtteid ja on võimeline mõistma integraalarvutuse praktilisi rakendusi. 		
3.2 Lineaaralgebra ja arvutusmeetodid	2,0	E
<p>Aine eesmärk: anda teadmised maatriksarvutusest, mille tundmine on aluseks suhtlemisel kaasaegse arvutitarkvaraga, samuti oskused kasutada erialaülesannete lahendamiseks lihtsamaid arvutusmeetodeid.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab maatriksarvutuse põhimõisteid, oskab arvutada determinante ja valdab maatriksarvutuse meetodeid; • oskab hinnata üldise lineaarse võrrandisüsteemi lahenduvust ja suudab lahendada lineaarseid võrrandisüsteeme; • tunneb veaarvutuse algtõdesid; • teab interpoleerimise aluseid ja vähimruutude meetodi põhimõtet ning oskab lähendada funktsioone. 		
3.3 Statistika ja tõenäosusteooria	4,0	E
<p>Aine eesmärk: anda teadmised ja oskused kvantitatiivsete andmete töötlemiseks ning analüüsiks, tulemustele statistiliselt korrektsete hinnangute andmiseks ja prognooside tegemiseks.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunneb kirjeldava statistika põhimõisteid ja meetodeid ning suudab neid kasutada erialase informatsiooni kogumiseks ja esmaseks andmeanalüüsiks; • teab tõenäosuse mõistet ja omadusi ning oskab orienteeruda tõenäosuse põhilistes arvutusvõtetes; • on võimeline mõistma juhuslikku suurust iseloomustavaid funktsioone ja arvkarakteristikuid, tunneb olulisemaid praktikas kasutatavaid jaotusi ning oskab lahendada nendega seotud erialaseid rakendusülesandeid; • on võimeline orienteeruma teoreetiliste ja empiiriliste karakteristikute vahelistes seostes ning oskab hinnata jaotuse parameetrite täpsust ja usaldusväärsust; • tunneb statistiliste hüpoteeside kontrollimise üldisi aluseid ning oskab võrrelda keskmisi ja dispersioone; • valdab korrelatsioon- ja regressioonanalüüsi meetodeid ja oskab neid meetodeid kasutada erialase informatsiooni analüüsiks ja kriitiliseks hindamiseks; • valdab aegridade analüüsi meetodeid, oskab neid meetodeid kasutada erialaülesannete lahendamiseks ja suudab teha statistilisi prognoose. 		
4. INSENERIAINETE MOODUL	13,0	
4.1 Insenerigraafika	2,0	A
4.2 Rakendusmehaanika	6,0	E
4.3 Hoonete tehnosüsteemid	2,0	E
4.4 Elektrotehnika ja elektriõhutus	3,0	E
<p>Mooduli eesmärk on kujundada üliõpilastes ratsionaalne insenerilik mõtteviis ja anda erialaainete omandamiseks ning kutsetöök vajalikud insener-tehnilised teadmised.</p> <p>Mooduli läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab loodusnähtuste ja tehnikaobjektide toimimise füüsikalist sisu; • oskab teha lihtsamate objektide jooniseid ja lugeda ehitusjooniseid; • oskab määrata tasakaalutingimustest tarinditele mõjuvaid koormusi; 		

<ul style="list-style-type: none"> • oskab teha konstruktsioonelementide tugevusarvutust; • tunneb elektrotehnika seaduspärasusi ja elektrienergia kasutusvõimalusi, oskab mõõta elektrilisi suurusid ning mõistab elektri ohtlikkust; • tunneb hoonete veevarustust, kütte- ja ventilatsioonisüsteeme ning nende tuleohutusnõudeid. 		
Mooduli hindamine toimub õppeainepõhiselt.		
4.1 Insenerigraafika	2,0	A
<p>Aine eesmärk: anda teadmised ja oskused objektidest tasandiliste graafiliste kujutiste loomiseks ja nendest konstruktsioonidokumentide – jooniste ja skeemide – vormistamiseks.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kujutab ruumilisi objekte tasapinnal aksonomeetrias ja ristprojektsioonides; • teeb lihtsamate detailide tööjooniseid; • oskab lugeda ehitusjooniseid; • tunneb operatiivkaartidel kasutatavaid tingimärke ja kasutab neid skeemidel. 		
4.2 Rakendusmehaanika	6,0	E
<p>Aine eesmärk: anda teadmised ja oskused konstruktsioonelementidele mõjuvate koormuste määramiseks, nende tugevusarvutuseks ja materjali valikuks ning õigeks eksploatatsiooniks.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostab jäiga keha tasakaaluvõrrandeid ja arvutab reaktsioonijõudude väärtusi; • teab väliskoormuste ja sisejõudude liigitust, pinge komponente ning deformatsioonide põhiliike; • koostab põhideformatsioonidele töötavate varraste sisejõudude püüre; • teeb tugevusarvutusi piirpinge- ja piirkoormuse meetodil; • teab põhiliste konstruktsioonimaterjalide omadusi ja kasutusala; • tunneb mehhanismide ja masinate liigitust, põhilisi elemente ning õige eksploatatsiooni põhimõtteid. 		
4.3 Hoonete tehnosüsteemid	2,0	E
<p>Aine eesmärk: anda teadmisi hoonete sisekliima parameetritest, veevarustusest, kütte- ja ventilatsioonisüsteemidest ning nende tuleohutusest.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab hoonete tehnosüsteemide ülesandeid sisekliima tagamisel; • tunneb asulate ja hoonete üldist ning tuletõrje veevarustust, hüdrostaatika ja hüdrodünaamika põhimõtteid; • teab vedelike voolamisrežiime survetorustikes, survekadude põhjusi, hüdraulilise löögi toimet; • tunneb eriliigiliste pumpade tööpõhimõtteid ja -parameetreid; • tunneb niiske õhu füüsikalisi parameetreid, õhutöötlemisviise ja -seadmeid; • tunneb hoonete kütte- ja ventilatsioonisüsteeme ning nende tuleohutusnõudeid. 		
4.4 Elektrotehnika ja elektriohutus	3,0	E
<p>Aine eesmärk: anda teadmised elektri kasutamisest ja selle ohtlikkusest.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab põhilisi elektrotehnika seadusi, oskab neid kasutada praktiliselt vajalike elektriarvutuste tegemisel; • teab põhilisi elektriahelate elemente ja lihtsamate elektriahelate mõõtmise meetodeid, vastavaid mõõteriistu ja oskab neid kasutada; • tunneb ühe- ja kolmefaasilise vahelduvvoolu omadusi, oskab arvutada vahelduvvoolu elektriahelaid; • tunneb alalis- ja vahelduvvoolu elektrimootoreid: nende tööpõhimõtteid, konstruktsiooni ja kasutamise võimalusi, nende juhtimist; • tunneb Elektriohutusseadust, teab tööruumide elektriohtlikkuse tingimusi, elektriohu allikaid ja oskab neid vältida, teab elektritööde põhilisi kaitsevahendeid. 		

5. RAKENDUSKEEMIA MOODUL	11,0	
5.1 Rakenduskeemia	6,0	A
5.2 Soojusfüüsika	2,0	E
5.3 Põlemiskeemia ja tulekahjudünaamika	3,0	E
<p>Mooduli eesmärk on kujundada üliõpilastes arusaam ohtlikest kemikaalidest ja põlemisprotsessist.</p> <p>Mooduli läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omandab teadmised ohtlike kemikaalide käitlemisest ja oskab reageerida keemiaõnnetustele; • kirjeldab tulekahju dünaamika põhiprotsesse; • teab põlemise füüsikalisi-keemilist olemust. <p>Mooduli hindamine toimub õppeainepõhiselt.</p>		
5.1 Rakenduskeemia	6,0	A
<p>Aine eesmärk: anda teadmised rakenduskeemiast hõlbustamaks hilisemat tööd päästeteenistuses ja arendada oskust leida vajalik info keemiaõnnetusele reageerimiseks ning teha otsuseid keemiaõnnetuse tagajärgede likvideerimiseks.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane :</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab levinumate ohtlike anorgaaniliste ja orgaaniliste ainete füüsikalisi ja keemilisi omadusi ning ohtlike reaktsioone; • määratleb saasteärastuse meetodi, viisi ja neutraliseerimiseks vajaliku aine ning selle koguse; • kasutab ohtlike kemikaalide klassifikatsiooni ja märgistust kemikaaliohutuse tagamiseks ja päästetegevuste üle otsustamiseks; • teab toksikoloogia aluseid ja hindab kemikaali ohtlikust kasutades selleks infoallikaid; • määratleb vajalikud ressursid ohtlikest ainetest tingitud sündmuse lahendamiseks ja korraldab keemiapäästevahendite kasutamist keemiaõnnetusel. 		
5.2 Soojusfüüsika	2,0	E
<p>Aine eesmärk: anda teadmised termodünaamikast, ideaalse gaasi seadustest ja soojusülekannetest, et mõista soojuse käitumist tuleohutuse tagamisel ja päästetöödel.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab tehnilise termodünaamika aluseid; • selgitab ideaalse gaasi seadusi; • võrdleb erinevaid soojusülekanneid; • rakendab soojustehniliste tuleohutusülesannete lahendamise metoodikat. 		
5.3 Põlemiskeemia ja tulekahjudünaamika	3,0	E
<p>Aine eesmärk: anda teadmised põlemiskeemiast ja põlemisprotsessist, et mõista tulekahju dünaamikat tuleohutuse tagamisel ja päästetöödel.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rakendab põlemiskeemia aluseid arvutusülesannetes; • seostab füüsikalisi-keemilistest omadustest tulenevaid põlemisprotsesside (sh plahvatus) iseärasusi ja nende osa tuleohutuse tagamisel; • selgitab erinevate tulekahju klasside olemust, tulekahju dünaamikat ja toimet inimestele ning ehitistele; • eristab tulekahju nähtusi (täispõleng, pistleek, tagasitõmme). 		
6. KEELEÕPPE MOODUL	3,0	
6.1 Erialane inglise keel	3,0	A
<p>Aine eesmärk: luua võimalused inglise keeles kutsealaseks suhtlemiseks vajaliku sõnavara ning grammatikastruktuuride omandamiseks ja kinnistamiseks.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • saab aru pikematest kõnedest ja ettekannetest ning erialase teema puhul nende keerukamate nüansside; • oskab spontaanselt ja ladusalt vestelda inglise keeles tööalastes suhtlusolukordades 		

<p>ning oma seisukohti väljendada ja põhjendada;</p> <ul style="list-style-type: none"> • saab aru aktuaalsetel, sealhulgas erialastel teemadel kirjutatud artiklitest, kus autorid väljendavad mingeid kindlaid seisukohti või vaatenurki; • oskab kirjutada selgeid ja detailseid tekste mitmesugustel, sealhulgas erialaga seotud teemadel, edastamaks infot ning kommenteerides ja põhjendades oma seisukohti; • oskab koostada ja ette kanda suulist esitlust inglise keeles, käsitledes selgelt ja üksikasjalikult eriala puudutavaid teemasid. 		
ERIALASTE AINETE PLOKK		
7. PÄÄSTETÖÖDE MOODUL	34,0	
7.1 Päästetööd	8,0	A
7.2 Erakorraline meditsiin	2,0	A
7.3 Päästetööde taktika ja juhtimine	7,0	E
7.4 Demineerimine	2,0	A
7.5 Suurõnnetuste juhtimine	4,0	E
7.6 Päästetöövaldkonna valmisoleku planeerimine	5,0	E
7.7 Päästetööd baasvõimekuse baasil	6,0	A
<p>Mooduli eesmärk on kujundada üliõpilastes oskust planeerida päästeteenistuse valmisolekut ning teostada, korraldada ja juhtida päästesündmuste lahendamist ja suurõnnetustega kaasnevate ohtude likvideerimist päästja, päästemeeskonna juhi ja päästejuhi kutsetasemel.</p> <p>Mooduli läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab päästeteenistuse valmisoleku planeerimise iseärasusi; • teab päästeala teenusstandardeid ja selle põhist juhtimissüsteemi; • osaleb päästetehnika ja -varustuse ning õppevahendite hooldamisel; • teab Häirekeskuse struktuuri ja teenuseid; • mõistab erinevate õnnetuste iseärasusi ja leiab päästetöödel erinevaid taktikalisi lahendusi; • abistab, kaitseb ja päästab ohtu või õnnetusse sattunud inimesi ja loomi ning vähendab nende kannatusi; • oskab ohutult läbi viia päästetöid; • juhib päästetöid I ja II juhtimistasandil, omab ülevaadet päästetööde III ja IV juhtimistasandist ja suurõnnetuste likvideerimise metoodikast. <p>Mooduli hindamine toimub õppeaine- ja praktikapõhiselt.</p>		
7.1 Päästetööd	8,0	E
<p>Aine eesmärk: anda teadmised ja oskused kutsestandardis sätestatud päästja töövaldkonda läbivate erialaste tööosade kohta (päästetehnika valdkond), kujundada oskus teha päästetöid tulekustutustööde ning tehniliste päästetööde valdkonnas kaitstes inimeste tervist, elu, vara ja keskkonda ning abistada neid operatiivselt ja professionaalselt õnnetuste korral baasteenuse ulatuses.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane päästemeeskonna liikmena või iseseisvalt päästja (tase 4) kutsetasemel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • täidab töökorralduslike dokumente; • kasutab turvaliselt päästeteenistuses kasutatavat päästetehnikat ja -varustust ning hoiab seda töökorras; • kontrollib ning hooldab päästevarustust ja -tehnikat vastavalt kehtestatud protseduurireeglitele; • teab ja oskab kasutada esmaseid tulekustutusvahendeid ning teab nendele esitatavaid nõudeid; • teab kustutusainete omadusi ning tuletõrje veevarustust; • oskab teostada hargnemisi päästevarustusega; • oskab kasutada tulekustutusvarustust ning rakendada erinevaid tulekustutusmeetodeid; • oskab tuvastada ja hoida kontrolli all tulekahjust tekkivaid täiendavaid riske; 		

<ul style="list-style-type: none"> • teostab ligipääsu tulekahju kohale ning tagab elude päästmise ja vara kaitse hingamiskõlbmatust keskkonnas; • lokaliseerib või likvideerib tulekahju ning teostab sündmuskoha kontrolli; • tagab liiklusõnnetuse koha turvalisuse, leiab ja vabastab kannatanud, stabiliseerib sõidukid ning hoiab kontrolli all kaasnevad riskid; • teostab inimese otsimist vaatluse teel ning tagab ohutut kannatanute päästmist varisenud ehituskonstruksioonidest või maalihetega toimunud õnnetustel baasteenuse ulatuses; • määrab asukoha, teostab inimese või looma päästmist, kes on sattunud vees või jääl abitusse olukorda või vajunud vahetult vee alla; • määrab asukoha, teostab inimese või looma päästmist, kes on sattunud kõrgustes või sügavikes abitusse seisundisse. 		
7.2 Erakorraline meditsiin	2,0	E
<p>Aine eesmärk: anda teadmised ja oskused kutsesstandardis sätestatud päästja töövaldkonda läbivate erialaste tööosade kohta (pääste esmaabi valdkond), mida rakendatakse päästesündmuse lahendamisel või viimase tagajärgede leevendamiseks päästja kutsetasemel.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane päästemeeskonna liikmena päästja (tase 4) kutsetasemel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • abistab ning toetab vigastatud või ohtu sattunud inimest; • osutab kannatanutele vältimatut elupäästvat esmaabi olemasolevate vahenditega ning oma kompetentsuse piires, tagades elutähtsate funktsioonide toimimise kuni kvalifitseeritud meditsiinipersonali saabumiseni; • abistab oma kompetentsuse piires kvalifitseeritud meditsiinipersonali ja kasutab vastavat erivarustust; • tagab enda ohutuse ning tervise kaitse, kasutades nakkusohu vältimiseks vastavaid isikukaitsevahendeid; • osutab ja tagab viivitamatu elupäästva esmaabi päästetööde teostamise käigus ja kannatanute transportimise ohutusse kohta. 		
7.3 Päästetööde taktika ja juhtimine	7,0	E
<p>Aine eesmärk: kujundada oskus päästetöö juhtimiseks ning tagada valmisolek alustada iseseisvat teenistust päästeasutuses, päästeteenistujana.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane päästemeeskonna liikme ja päästemeeskonna juht (tase 5) kutsetasemel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab Häirekeskuse ülesandeid ja töökorraldust; • mõistab hädaabiteadete menetlemise läbiviimist, omab teadmisi andmebaaside kasutamisest ja informatsiooni edastamise korraldamisest; • rakendab päästetööde operatiivtöö alaseid õigusakte ning teab erinevate ametkondade vastutusalasid; • korraldab operatiivraadiosidepidamist päästetöödel; • mõistab päästeala administratiiv- ja operatiivteenistuslikku struktuuri; • juhib päästetöid I juhtimistasandil, I-, II väljasõiduastme järgi reageerivaid päästeressursse ning lisa- ja abijõudusid; • rakendab operatiivjuhtimis struktuuri sündmuskohal, allutab lisajõude ja meeskondi, ning edastab käsklusi; • mõistab päästetööde II juhtimistasandi ülesandeid ning omab ülevaadet III ja IV juhtimistasandist ja keerukate sündmuste lahendamiseks; • oskab teadmiste põhisel lahendada erinevaid õnnetuste tüüpe; • teeb tõhusalt ja tulemuslikult koostööd teiste ametkondadega päästetööde läbiviimisel ja tagab koostööpartnerite ohutuse; • teab komando töökorraldust ja tehnika hooldamisega seotud reguleerivaid õigusakte ja juhiseid valvemeeskonna juhi tasandil; • omab ülevaadet valvevahetuse vastuvõtmisega seotud varustuse dokumentide 		

<p>täitmisest;</p> <ul style="list-style-type: none"> • täidab päästeteenistuse andmebaase ning kasutab sündmuse lahendamisel geoinfosüsteeme. 		
7.4 Demineerimine	2,0	E
<p>Aine eesmärk: anda teadmised demineerimistöõde valdkonnas ning tagada valmisolek alustada iseseisvat teenistust päästeasutuses, päästeteenistujana.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab lõhkeainete klassifikatsioone ning eristab lõhkeaineid ja lõhkevahendeid; • teab lõhkeainetest tulenevaid ohte; • omab ülevaadet demineerimistöõdest ja ohutustehnikast; • omab teadmisi CBRN (<i>chemical-biological-radioactive-nuclear</i>) eridemineerimise valdkonnast. 		
7.5 Suurõnnetuste juhtimine	4,0	E
<p>Aine eesmärk: anda teadmised ja oskused päästetöö juhtimisest taktikalisel (sündmuskoht) ja strateegilisel (regionaalsel) tasandil ning osaleda teiste ametkondade poolt moodustatud juhtimisstruktuurides päästeteenistuse esindajana.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab rakendada infohalduse, kriisikommunikatsiooni ja juhtimise põhimõtteid; • oskab moodustada ja juhtida päästesündmuse sündmuskoha tasandi juhtimisorganit (juhtimisgrupp, sündmuskoha staap); • oskab juhtida päästetöid II (taktikaline) juhtimistasandil ning mõistab päästetööde III (strateegiline) juhtimistasandit; • omab ülevaadet IV (strateegilis-poliitiline) juhtimistasandist, suurõnnetuste likvideerimise meetodikast, rahvusvahelistest päästeorganisatsioonidest ja nende kaasamisest suurõnnetustel; • osaleb teiste ametkondade moodustatud juhtimisstruktuurides päästeteenistuse esindajana. 		
7.6 Päästetöövaldkonna valmisoleku planeerimine	5,0	A
<p>Aine eesmärk: anda teadmisi päästetöövaldkonna igapäevase valmisoleku planeerimisest ning suursündmusteks ettevalmistumisest.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab kogu päästetöövaldkonna igapäevase valmisoleku planeerimise aluseid ja vajadust; • oskab analüüsida ja modelleerida nii konkreetseid sündmusi kui ka sündmuste kogumeid, suudab teha üldistavaid järeldusi; • mõistab suursündmusteks ettevalmistumise aluseid ja planeerimise vajadust; • oskab planeerida ja korraldada päästeala ametkondadevahelisi suurõppusi. 		
7.7 Päästetööd baasvõimekuse baasil	6,0	A
<p>Aine eesmärk: omandada praktiline oskus teha päästetööd baasvõimekuse baasil, kaitsta inimeste tervist, elu, vara ja keskkonda ning abistada neid operatiivselt ja professionaalselt õnnetuste korral baasteenuse ulatuses.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab praktiliselt kasutada tulekustutusvarustust ning rakendada erinevaid tulekustutusmeetodeid; • praktiliselt teostab ja korraldab ligipääsu tulekahju kohale ning tagab elude päästmise ja vara kaitse; • lokaliseerib või likvideerib tulekahju ning teostab sündmuskoha kontrolli; • praktiliselt teostab ja korraldab liiklusõnnetuse koha turvalisuse, leiab ja vabastab kannatanud, stabiliseerib sõidukid ning hoiab kontrolli all kaasnevad riskid; • praktiliselt teostab ja korraldab kannatanute ohutut päästmist varisenud hoonete või maalihetega toimunud õnnetustel; 		

<ul style="list-style-type: none"> • praktiliselt määrab asukoha, teostab ja korraldab inimese või looma päästmist, kes on sattunud vees või jääl abitusse olukorda; • praktiliselt määrab asukoha, teostab ja korraldab inimese või looma päästmist, kes on sattunud kõrgustes või sügavikes abitusse seisundisse; • osutab ja tagab viivitamatu elupäästva esmaabi päästetööde teostamise käigus ja kannatanute transportimise ohutusse kohta; • tuvastab ohtlikest ainetest tulenevaid võimalike riske inimestele ja keskkonnale; • praktiliselt teostab sobivaid tegevusi, et ohjata ja kontrollida ohtlikest ainetest tulenevat ohtu; • praktiliselt päästab elusid ja kaitseb vara ning teostab vajadusel saasteärastust keemiaõnnetustel, valides selleks vahendid ja meetodid. 		
8. KRIISIREGULEERIMISE MOODUL	11,0	
8.1 Riskihaldus	4,0	E
8.2 Kriisireguleerimine	5,0	E
8.3 Infohaldus ja kriisikommunikatsioon	2,0	A
<p>Mooduli eesmärk on kujundada üliõpilastes teadmised meid ümbritsevatest riskidest, võimalustest hädaolukordi ennetada ja nendeks valmistuda, samuti siseriikliku ja rahvusvahelise koostöö planeerimisest elanikkonnakaitse- ja päästealal ning hädaolukorra lahendamise, infohaldusest ja kriisikommunikatsioonist.</p> <p>Mooduli läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab riskihalduse olemust, meid ümbritsevaid riske, riskianalüüsi metoodikat ja kokkuvõtteid ning riskianalüüsi rakendamise võimalusi ruumilisel planeerimisel, samuti kemikaaliohutust ja riskikommunikatsiooni korraldust; • teab hädaolukorraks valmistumise, hädaolukorra lahendamise, infohalduse ja kriisikommunikatsiooni põhimõtteid ning elutähtsate teenuste toimepidevuse korraldust; • teab siseriikliku ja rahvusvahelise koostöö põhimõtteid elanikkonnakaitse valdkonnas ja rahvusvahelise abi osutamise ning vastuvõtmise korraldust päästealal. <p>Mooduli hindamine toimub õppeainepõhiselt.</p>		
8.1 Riskihaldus	4,0	E
<p>Aine eesmärk: anda teadmised loodus-, tehis-, sotsiaal- ja julgeolekukeskkonna ning üleilmastumisega seotud riskidest, elutähtsate teenuste toimepidevusest, kemikaaliohutusest, samuti Päästeameti juhitud hädaolukordade riskianalüüsides ning hädaolukordi ennetavatest meetmetest.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab hädaolukorda ennetavaid tegevusi, riskihalduse olemust, mõisteid ja erinevaid riskianalüüsi rakendamise võimalusi ning rakendab ligikaudse riskianalüüsi metoodikat piirkonna, valdkonna või organisatsiooni riskide tõenäosuse ja tagajärgede hindamisel; • teab loodus-, tehis-, sotsiaal- ja julgeolekukeskkonna ning üleilmastumisega seotud riske ja riskitsenaariume maailmas, Läänemere regioonis ja Eestis; • teab ruumilise planeerimise õiguslike aluseid ning asutuste pädevust planeeringute menetlemisel ja keskkonnamõjude hindamisel; • teab kemikaaliohutuse õiguslike aluseid ja asutuste pädevust, ohtlike ainete ohualade määramist, ohtlike ja suurõnnetusohuga ettevõtete kohustusi ja nõudeid dokumentatsioonile; • teab Päästeameti juhitud hädaolukordade riskianalüüsides tõenäosust ja tagajärgi ning hädaolukorda ennetavaid ja tagajärgi leevendavaid meetmeid, samuti piirkondlike riskide seost ruumilise planeerimisega ning riskikommunikatsiooni korraldust; • analüüsib päästetöö elutähtsa teenuse toimepidevust ning selgitab elutähtsa teenuse riskianalüüsi ja toimepidevuse plaani, samuti oskab hinnata hädaabi õnnetusteadete menetlemise toimimise ning teiste elutähtsate teenuste katkemise mõju päästealale. 		
8.2 Kriisireguleerimine	5,0	E

Aine eesmärk: anda teadmised kriisireguleerimise üldistest ja õiguslikest alustest, hädaolukorraks valmistumise ja hädaolukorra lahendamise põhimõtetest, siseriiklikust ja rahvusvahelisest koostööst elanikkonnakaitse valdkonnas ning rahvusvahelise abi osutamise ja vastuvõtmise põhimõtetest päästealal.

Aine läbimisel üliõpilane:

- teab kriisireguleerimise üldisi ja õiguslike aluseid, hädaolukorra seaduse ja selle rakendusaktide reguleerimisala ja nõudeid ning tunneb valdkonna ajalugu Eestis ja Euroopa Liidus;
- teab hädaolukorra lahendamise plaani koostamise, õppuste ja hädaolukorra lahendamise korralduse põhimõtteid ning elutähtsate teenuste toimepidevuse korraldust;
- teab elanike valmisoleku planeerimisest pääste juhitavates hädaolukordades ja julgeolekuohtude korral;
- teab hädaolukorra lahendamise struktuure ja töökeskkonda, koostöö- ja juhtimispõhimõtteid hädaolukorras ning kirjeldab meeskonnatöö ja otsuste langetamisega seotud probleeme;
- omab ülevaadet sisejulgeoleku süsteemist, struktuurist, ametkondadest ja tegevuste planeerimisest elanikkonna turvalisuse tagamiseks;
- analüüsib sisejulgeolekupoliitika ja sisejulgeolekualase koostöö põhimõtteid ning toimemehhanisme orienteerudes sisejulgeolekupoliitikat määravates põhilistes strateegiates;
- teab rahvusvahelise koostöö põhimõtteid, seda reguleerivaid põhidokumente ja mehhanisme elanikkonnakaitse valdkonnas (EL, NATO, ÜRO), rahvusvahelise abi osutamist ja vastuvõtmist ning vastavaid õigusakte päästealal.

8.3 Infohaldus ja kriisikommunikatsioon

2,0

A

Aine eesmärk: anda üliõpilastele teadmised infohalduse ja kriisikommunikatsiooni korraldamisest ja oskuse teadmiste rakendamiseks hädaolukordade lahendamisel.

Aine läbimisel üliõpilane:

- mõistab info ja teabevahetuse vajadust, skemaatilist ülesehitust ja juhtimist;
- teab ja kasutab kriisijuhtimist toetavaid teabevahetuse- ja infosüsteeme päästealal;
- tunneb kriisikommunikatsiooni ja teavitusgrupi tegevuse korraldamise põhimõtteid, õigusakte ja juhendmaterjale ning juhtimist ja seoseid kriisijuhtimisega;
- rakendab avaliku esinemise reegleid kriisiolukorras.

9. TULEOHUTUSE MOODUL

25,0

9.1 Tuleohutuspaigaldised

3,0

E

9.2 Tuleohutusjärelvalve korraldus

2,0

A

9.3 Tuleohutusala õigusrikkumiste ja haldusjärelvalve menetlus

3,0

E

9.4 Ehituslikud tuleohutusnõuded

4,0

E

9.5 Korralduslikud tuleohutusnõuded

3,0

E

9.6 Päästeala ennetustöö

3,0

E

9.7 Ehituskonstruksioonide tulepüsivus

4,0

E

9.8 Tulekahju tekkepõhjuste väljaselgitamine

3,0

E

Mooduli läbimisel üliõpilane:

- omab ülevaadet ennetustöö ning tuleohutusjärelvalve korraldusest ja toimimisest erinevatel tasanditel;
- oskab rakendada tuleohutusala õigusnorme ja standardeid;
- tuvastab tuleohtu ja tuleohutusnõuete rikkumisi;
- oskab läbi viia haldus- ja väärteomenetlust;
- teab tulekahju tekkepõhjuste tuvastamise põhimõtteid;
- oskab selgitada tuleohutuspaigaldiste tööpõhimõtteid;
- mõistab ehitusmaterjalide ja ehituskonstruksioonide käitumist tulekahjutingimustes;

<ul style="list-style-type: none"> • korraldab ja viib läbi tuleohutusosalast ennetustööd. <p>Mooduli hindamine toimub õppeainepõhiselt.</p>		
9.1 Tuleohutuspaigaldised	3,0	E
<p>Aine eesmärk: kujundada teadmised automaatreguleerimis ja -juhtimissüsteemide töötamise alustest ning põhilistest komponentidest, millest tulenevalt peab üliõpilane teadma ja tundma automaatsete tulekahjusignalisatsiooni- ja -kustutussüsteemide tööpõhimõtet ja komponente ning paigaldamisele ja hooldusele esitatavaid nõudeid.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab automaatreguleerimis- ja juhtimissüsteemide töötamise aluseid; • teab automaatreguleerimis- ja juhtimissüsteemide põhilisi komponente; • omab süsteemset ülevaadet tuleohutuspaigaldiste tööpõhimõtetest ja komponentidest ning paigaldamisele ja hooldusele esitatavatest nõuetest; • hindab dokumentatsiooni ja vaatluse põhjal tuleohutuspaigaldiste vastavust tuleohutusnõuetele ja projektile. 		
9.2 Tuleohutusjärelvalve korraldus	2,0	A
<p>Aine eesmärk: kujundada teadmised tuleohutusjärelvalve valdkonna struktuurist ja töökorraldusest.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab valdkonna struktuuri ja põhiülesandeid; • teab valdkonna töökorralduse, planeerimise, aruandluse ja töö kvaliteedi kontrolli põhimõtteid; • teab riskipõhise järelvalve teostamise põhimõtteid; • omab ülevaadet tuleohutuse valdkonda reguleerivatest nõuetest; • omab ülevaadet tuleohutusjärelvalve ametniku poolt läbiviidavatest menetlustoimingutest. 		
9.3 Tuleohutusosalaste õigusrikkumiste ja haldusjärelvalve menetlus	3,0	E
<p>Aine eesmärk: kujundada teadmised ja oskused tuleohutusosalaste õigusrikkumistes ja nende menetluses ja tuleohutusjärelvalve menetluses</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunneb karistusõigusliku vastutuse aluseid või vastutust välistavad asjaolusid ning oskab analüüsida nende kehtivust erinevates elulistest olukordades; • teab karistuste liike, määramise põhimõtteid; • teab ja eristab erinevaid menetlusliike; • teab paralleelmenetluste kulgemise erisusi; • oskab kvalifitseerida tuleohutusosalaseid väärtegusid; • oskab läbi viia väärteomenetlust; • oskab läbi viia tuleohutusnõuete järelvalvega seotud haldusmenetlust; • oskab kasutada menetluse läbiviimiseks vajalikke andmekogusid vastavalt õigusaktidele ja asjaajamiskorrale. 		
9.4 Ehituslikud tuleohutusnõuded	4,0	E
<p>Aine eesmärk: kujundada teadmised projekteerimisele ja ehitamisele esitatavatest tuleohutusnõuetest ja oskused hinnata planeerimise, projekteerimise ja ehitamise vastavust tuleohutusnõuetele.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab planeerimisele, projekteerimisele ja ehitamisele esitatavaid tuleohutusnõudeid; • hindab päästeasutusele kooskõlastamiseks esitatud üld- ja detailplaneeringu tuleohutusnõuetele vastavust; • hindab ehitise, ehitiseosa või ehitusprojekti vastavust tuleohutusnõuetele ja ehitise vastavust projektile; • hindab dokumentatsiooni ja vaatluse põhjal tuleohutusosalaste toodete vastavust tuleohutusnõuetele ja projektile. 		

9.5 Korralduslikud tuleohutusnõuded	3,0	E
<p>Aine eesmärk: kujundada teadmised korralduslikest tuleohutusnõuetest ja oskused tuvastada tuleohutusnõuete rikkumisi.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab korralduslikke tuleohutusnõudeid; • hindab dokumentatsiooni ja paikvaatluse põhjal objekti tuleohutuskorralduse vastavust tuleohutusnõuetele ja objekti eripäradele; • hindab tuleohutuse valdkonna teenuste (nt korstnapühkimine, tuleohutuspaigaldiste hooldus) nõuetele vastavust. 		
9.6 Päästeala ennetustöö	3,0	E
<p>Aine eesmärk: kujundada teadmised ja oskused päästealase ennetustöö elluviimiseks regionaalsel tasandil.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab elanikkonna teadmiste, hoiakute ja käitumise muutmist kirjeldavaid teooriaid; • tunneb päästealase ennetustöö eesmarke, planeerimise üldpõhimõtteid, valdkonna struktuuri, sihtgruppe, teemasid ja mõõdikuid; • teab koostööpartnerite rolli päästeala ennetustöös; • oskab info- ja ohutuspäevadel arusaadavalt sihtgrupile selgitada olulist ja aktuaalset ohutusalast teavet; • oskab vastavalt sihtrühma vajadustele ette valmistada ja läbi viia ohutusalaseid koolitusi; • oskab tuleohutusalaselt nõustada ennetustöö sihtgruppe, lähtudes konkreetse objekti vajadustest; • teab meediaga suhtlemise üldpõhimõtteid ning oskab edastada peamisi ennetussõnumeid. 		
9.7 Ehituskonstruksioonide tulepüsivus	4,0	E
<p>Aine eesmärk: kujundada teadmisi ehitusmaterjalide ja ehituskonstruksioonide käitumisest tulekahjutingimustes.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab üldkasutatavaid ehitusmaterjale ning nende käitumist tulekahjutingimustes; • teab ehituskonstruksioonide põhielemente ning nende ülesandeid; • omab ülevaadet ehituskonstruksioonide käitumisest tulekahjutingimustes ning nende tulepüsivuse suurendamise võimalustest; • omab ülevaadet ehituskonstruksioonide tulepüsivusele esitatavatest nõuetest ning tulepüsivuse arvutamise meetodikast. 		
9.8 Tulekahju tekkepõhjuste väljaselgitamine	3,0	E
<p>Aine eesmärk: kujundada teadmised ja oskused tulekahjude tekkepõhjuste väljaselgitamiseks .</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teostab tulekahjusündmuskoha tehnilist uurimist ja selgitab välja tulekahju tekkekoha ja oletatava tekkepõhjuse; • oskab läbi viia haldus- ja väärteomenetlust lähtudes toimunud tulekahjusündmuse asjaoludest ning kogutud tõenditest; • oskab läbi viia uurimis-, menetlus- ja haldustoiminguid tõendite kogumisel ja määrata vajadusel ekspertiise; • teab tulekahjusündmuse menetlemise korral tehtava ametkondade vahelise koostöö olulisust. 		
10. PRAKTIKA MOODUL	27,0	
10.1 Tutvumispraktika	3,0	A
10.2 Tuleohutuskontrollibüroo praktika	3,0	A
10.3 Menetlusbüroo praktika	3,0	A
10.4 Inseneritehnilise büroo praktika	3,0	A
10.5 Kriisireguleerimise praktika	3,0	A
10.6 Ennetustöö praktika	2,0	A
10.7 Päästeteenistuse praktika	3,0	A

10.8 Operatiivteenistuse praktika	7,0	A
<p>Mooduli eesmärk on kujundada üliõpilases valmisolek alustada iseseisvat teenistust päästeasutuses ning demonstreerida omandatud teoreetilisi ja praktilisi oskusi ning teadmisi.</p> <p>Mooduli läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab päästeasutuste struktuuri, organisatsiooni kultuuri ja igapäevast töökorraldust; • on võimeline täitma päästeteenistuja igapäevaseid tööülesandeid; • demonstreerib omandatud erialaseid teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi; • on kogunud lõputöö jaoks vajalikku materjali ning kohtunud valdkonna ekspertidega. 		
10.1 Tutvumispraktika	3,0	A
<p>Praktika eesmärk: tutvustada Päästeameti ja Häirekeskuse olemust ning võimalusi.</p> <p>Praktika läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab Päästeameti ja Häirekeskuse administratiiv- ja operatiivteenistuslikku struktuuri ja töökorraldust ning teenuseid; • teab Päästeameti ja Häirekeskuse strateegilisi eesmärke; • teab päästeteenistuse ajalugu ning peamisi arengusuundi; • teab ning järgib päästeteenistuja eetika reegleid ning vormikandmise eeskirja. 		
10.2 Tuleohutuskontrollbüroo praktika	3,0	A
<p>Praktika eesmärk: kinnistada teoreetilised teadmised praktiliste tegevuste kaudu.</p> <p>Praktika läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab tuleohutusjärelvalve valdkonna ülesehitust ning omab ülevaadet tööülesannetest ning -korraldusest Päästeameti keskustes. • teab tuleohutuskontrollbüroo ametniku teenistuskohustusi, töö iseloomu ja -tingimusi; • viib läbi haldusmenetlust; • viib läbi vääртеomenetlust. 		
10.3 Menetlusbüroo praktika	3,0	A
<p>Praktika eesmärk: kinnistada teoreetilised teadmised praktiliste tegevuste kaudu.</p> <p>Praktika läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab menetlusbüroo tööpõhimõtteid; • viib läbi tulekahju tehioolude uurimist; • viib läbi vääртеomenetlust. 		
10.4 Inseneritehnilise büroo praktika	3,0	A
<p>Praktika eesmärk: kinnistada teoreetilised teadmised praktiliste tegevuste kaudu.</p> <p>Praktika läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab inseneritehnilise büroo tööpõhimõtteid; • vaatab läbi ja hindab ehitusprojekte ja detailplaneeringuid; • annab hinnangu ehitise vastavusele kasutusloa taotlemisel. 		
10.5 Kriisireguleerimise praktika	3,0	A
<p>Praktika eesmärk: kinnistada teoreetilised teadmised praktiliste tegevuste kaudu.</p> <p>Praktika läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tutvub piirkondlike riskidega ning rakendab riskianalüüse ettepanekute tegemisel ruumiliste planeeringute menetlemisel; • osaleb suurõnnetuse ohuga või ohtliku ettevõtte inspekterimises; • osaleb regionaalse kriisireguleerimise õppuse, regionaalse kriisikomisjoni istungi või kohaliku omavalitsuse kriisireguleerimisalase koolituse ettevalmistamisel või läbiviimisel. 		
10.6 Ennetustöö praktika	2,0	A
<p>Praktika eesmärk: kinnistada teoreetilised teadmised praktiliste tegevuste kaudu.</p> <p>Praktika läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab ennetustöö korraldust riiklikul ja regionaalsel tasandil; • osaleb regionaalsel tasandil ennetustöö elluviimisel; • viib läbi teavitus- ja koolitustegevusi päästealase ennetustöö elluviimisel. 		

10.7 Päästeteenistuse praktika	3,0	A
Praktika eesmärk: anda ülevaade päästetööde valdkonnas toimuvatest protsessidest ja tegevustest. Praktika läbimisel üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Mõistab riiklikul tasandil inimressursi ja tehnikaressursi halduse põhimõtteid; • Mõistab regionaalsel tasandil riiklike põhimõtete elluviimise põhimõtteid; • analüüsib ja modelleerib konkreetset sündmust või sündmusi ning teeb üldistavaid järeldusi; • osaleb päästeala ametkondadevahelise suurõppuse planeerimises ja võimalusel korraldamises. 		
10.8 Operatiivteenistuse praktika	7,0	A
Praktika eesmärk: anda ülevaade päästetööde valdkonnas toimuvatest protsessidest ja tegevustest. Praktika läbimisel üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • osaleb valvevahetuse töös päästja, päästemeeskonna juhi ja päästejuhi ülesannetes; • valmistab ette ning täidab töökorralduslikke dokumente; • selgitab välja meeskondade koolitusvajaduse; • valmistab ette ning viib läbi koolitusi või õppusi päästemeeskonnale; • teab ja hindab riske, ohte ning eriohte ja nendest lähtuvalt rakendab ohutustehnikat • tutvub pääste III ja IV juhtimistasandi tööülesannete ja õigustega. 		
11. VALIKAINETE MOODUL	6,0	
11.1 Naftareostustõrje (inglise keeles)	3,0	A
11.2 Rahvusvaheline koostöö	3,0	A
11.3 Geoinformatsioon elanikkonnakaitses (inglise keeles)	3,0	A
11.4 Rahvusvahelised tsiviilmissioonid	3,0	A
11.5 Vene keel algtase	3,0	A
11.6 Vene keel madalam kesktase	3,0	A
11.7 Sissejuhatus erialasesse vene keelde	2,0	A
11.8 Inglise keel madalam kesktase	2,0	A
11.9 Inglise keel kesktase	2,0	A
11.10 Vabaaaine	3,0	A
11.1 Naftareostustõrje (inglise keeles)	3,0	A
Aine eesmärk: anda teadmised naftareostuse põhjustest ja tagajärgedest ning reageerivate asutuste võimekusest ja koostööst naftareostusõnnetusele reageerimisel. Tutvustakse peamisi töövahendeid ja töövõtteid naftareostuse likvideerimiseks. Aine läbimisel üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab reostuse mõju merekeskkonna taimestikule, loomastikule, kaladele ja mikroorganismidele; • kirjeldab reostuse avastamise võimalusi ning reageerivate asutuste vastutusalasid; • identifitseerib võimalikke naftareostust tekitavaid ohtlikke aineid ning määrab nende mõju loodusele; • oskab reostuse korral käsitleda erinevate vahendite ja töövõtetega naftaprodukte. 		
11.2 Rahvusvaheline koostöö	3,0	A
Aine eesmärk: luua võimalused teadmiste ja kogemuste omandamiseks rahvusvahelise päästeala koostöökasutades riikidevahelist üliõpilaste vahetust. Aine läbimisel üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • omab ülevaadet teise riigi päästesüsteemi ülesehitusest; • omab ülevaadet teise riigi päästealase hariduse süsteemist; • harjutab erialast võõrkeelt välispartneritega suhtlemisel. 		
11.3 Geoinformatsioon elanikkonnakaitses (inglise keeles)	3,0	A
Aine eesmärk: anda teadmised GIS rakenduste kasutamise võimalustest elanikkonnakaitses ja		

valmistada ette situatsioonikaardi koostamist. Aine läbimisel üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab GIS võimalusi erinevates kriisireguleerimise faasides; • leiab vajalikud kaardikihid ja satelliitfotod; • kirjeldab tasuta ja tasuliste GIS rakenduste võimalusi; • koostab situatsioonikaardi kasutades GIS rakendust; • teostab katastroofi hindamise GIS rakenduse abil. 		
11.4 Rahvusvahelised tsiviilmissioonid	3,0	A
Aine eesmärk: anda teadmised rahvusvahelistest tsiviilmissioonidest ja partneritest, rahvusvahelise abi osutamisest ja vastuvõtmisest, tegevustest missiooni ettevalmistamisel, läbiviimisel ja missiooni järgselt ning turvalisuse tagamisel. Aine läbimisel üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab rahvusvahelise tsiviilmissioonil osalemise õiguslikku regulatsiooni, abi vastuvõtva riigi ülesandeid, rahvusvahelise abi osutamise, küsimise ja vastuvõtmise põhimõtteid ning õiguslikku regulatsiooni; • teab erinevaid rahvusvahelisi organisatsioone ja nende ülesandeid ning tegevust rahvusvaheliste kriiside korral (EU CPM ja ERC, UN OCHA ja UNDAC, NATO CEP ja EARDCC); • teab missiooniks valmistumise üldiseid ja personaalseid põhimõtteid ning kultuurilise valmisoleku ja missiooni turvalisusega seotud küsimusi; • teab missiooni planeerimisega seotud tegevusi missiooni eel, ajal ning järgselt; • teab tegevusi missioonile minekul, koostööd meeskonnas ja partneritega missioonil ning missioonist raporteerimise põhimõtteid. 		
11.5 Vene keel algfase	3,0	A
Aine eesmärk: luua võimalused vene keele suulise ja kirjaliku eneseväljendusoskuse omandamiseks tasemel, mis võimaldab toime tulla lihtsatel teemadel igapäevases suhtlemises. Aine läbimisel üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • suhtleb igapäevastel teemadel, sealhulgas erialastel teemadel, kasutades lihtsaid sõnu ja fraase; • edastab suuliselt kaasõpilastele loetud lihtsa venekeelse teksti sisukokkuvõtte, tuues välja olulise; • kirjeldab lihtsate fraaside ja lausete abil pere, igapäevaseid tegevusi, hobisid (harrastusi), elamistingimusi, isikuid, riigi nimetusi, rahvusi ja keeli. 		
11.6 Vene keel madalam kesktase	3,0	A
Aine eesmärk: luua võimalused vene keele praktilise kõnekeele oskuste kinnistamiseks ja igapäevaseks suhtlemiseks vajaliku keele omandamiseks. Aine läbimisel üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • rakendab omandatud keelelist kompetentsi igapäevastes suhtlussituatsioonides; • esitab küsimusi ja vastab küsimustele kursusel läbitud teemade raames; • esitab lühikokkuvõtte tekstist, edastades olulise info. 		
11.7 Sissejuhatus erialasesse vene keelde	2,0	A
Aine eesmärk: luua võimalused praktilise kõnekeele oskuse kinnistamiseks igapäevaseks tööalaseks suhtlemiseks vajaliku keele omandamiseks. Aine läbimisel üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • esitleb ennast, kasutades kursusel omandatud keelendeid (sõnavara, grammatilisi struktuure); • eristab tekstides olulist infot ebaolulisest, edastades seda arusaadavas keeles; • rakendab kursusel omandatud keelelist kompetentsi erialaga seotud igapäevastes suhtlussituatsioonides, esitades ja vastates küsimustele kursusel läbitud teemade raames. 		
11.8 Inglise keel madalam kesktase	2,0	A

<p>Aine eesmärk: luua võimalused igapäevaseks suhtlemiseks vajaliku sõnavara ning grammatikastruktuuride omandamiseks ja kinnistamiseks.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rakendab omandatud keelelist kompetentsi tööga seotud suhtlussituatsioonides; • selgitab lühidalt oma seisukohti ja otsuseid, sealhulgas erialaga seotud teemadel; • koostab lihtsaid sidusaid tekste erialaga seotud teemal (sh e-kirja); • eristab tekstides olulist infot ebaolulisest. 		
11.9 Inglise keel kesktase	2,0	A
<p>Aine eesmärk: luua võimalused ladusa ja spontaanse kirjaliku ja suulise inglise keelse suhtluse arendamiseks.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostab suulise või kirjaliku teksti aineprogrammis läbitud teemadel; • arendab ettevalmistuseta vestlust erialaga seotud teemal, põhjendades oma seisukohti; • rakendab kursusel omandatud keelelist kompetentsi erialastes suhtlussituatsioonides; • edastab informatsiooni, kasutades siduvaid sõnu ja sõnaühendeid, põhjendades oma seisukohti. 		
11.10 Vabaaine	3,0	A
12. TEADUSTÖÖ MOODUL	10,0	
12.1 Teadustöö metodoloogia	2,0	E
12.2 Lõputöö	8,0	E
12.1 Teadustöö metodoloogia	2,0	E
<p>Aine eesmärk: toetada üliõpilastes valmisoleku kujunemist üliõpilastööde koostamiseks.</p> <p>Aine läbimisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostab lihtsamaid üliõpilastöid vastavalt SKA kirjalike tööde juhendile; • tunneb teadusmetodoloogia põhimõtteid, oskab kavandada ja läbi viia empiirilist uurimust ning koostada lõputööd. 		
12.2 Lõputöö	8,0	E
<p>Lõputöö eesmärk: aidata kaasa kutsealaste teadmiste süvendamisele ning kujundada üliõpilaste oskust kasutada omandatud teadmisi ja praktilisi kogemusi, võimet analüüsida ja üldistada kasutatud materjale, formuleerida oma mõtteid ning esitada need nõuetekohases vormis.</p> <p>Lõputöö kaitsmisel üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • viib läbi aktuaalsel teemal uuringu teadustöö põhimõtetest lähtuvalt; • analüüsib ja üldistab uurimistöe koostamisel viidatud allikaid; • süvendab iseseisvalt erialaseid teadmisi uurimistöe koostamisel; • näitab oskust omandatud teadmisi ja praktilisi kogemusi kasutada uurimistöe koostamisel. 		